

PAU JUNY 2015 OPCIÓ B

1.- Ens donen el sistema
$$\begin{cases} (1 - \alpha)x + (2\alpha + 1)y + (2\alpha + 2)z = \alpha \\ \alpha x + \alpha y = 2\alpha + 2 \\ 2x + (\alpha + 1)y + (\alpha - 1)z = \alpha^2 - 2\alpha + 9 \end{cases}$$

on α és un paràmetre real. Obtindre raonadament escrivint tots els passos utilitzats:

- Totes les solucions del sistema quan $\alpha = 1$
- Justificació raonada de si el sistema és compatible o incompatible quan $\alpha = 2$
- Valors de α per als quals el sistema és compatible determinat.

Per a donar resposta als diferents apartats aplicarem el Teorema de Rouché

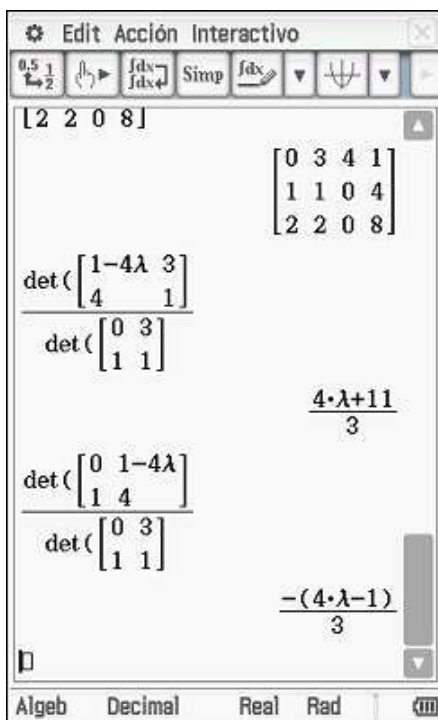
Si $\alpha=1$ tenim la matriu dels coeficients del sistema i la matriu ampliada:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & 1 & 0 \\ 2 & 2 & 0 \end{pmatrix} \quad i \quad \bar{A} = \begin{pmatrix} 1 \\ A & 4 \\ 8 \end{pmatrix}$$

Analitzem els rangs. Clarament es veu que $\text{rang}(A) = 2$ (fila 2 i fila 3 proporcionals) i anàlogament amb l'ampliada.

Així es té: $\text{rang}(A) = \text{rang}(\bar{A}) = 2 < \text{num incògnites} \rightarrow$ SISTEMA COMPATIBLE INDETERMINAT

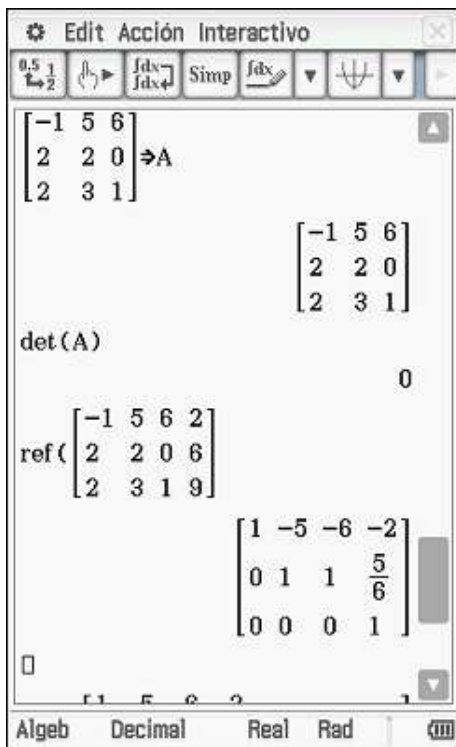
El sistema de partida és equivalent a : $\begin{cases} 3y + 4z = 1 \\ x + y = 4 \end{cases}$ que podem resoldre en funció d'un paràmetre: $\begin{cases} 3y = 1 - 4z \\ x + y = 4 \end{cases}$ per qualsevol dels mètodes coneguts:

D'aquesta manera tenim que les solucions són:

$$\begin{cases} x = \frac{11 + 4\lambda}{3} \\ y = \frac{1 - 4\lambda}{3} \\ z = \lambda \end{cases} \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

Per a $\alpha=2$ analitzem de nou

$$\text{Rang}(A) = 2 < 3 = \text{Rang}(\bar{A})$$

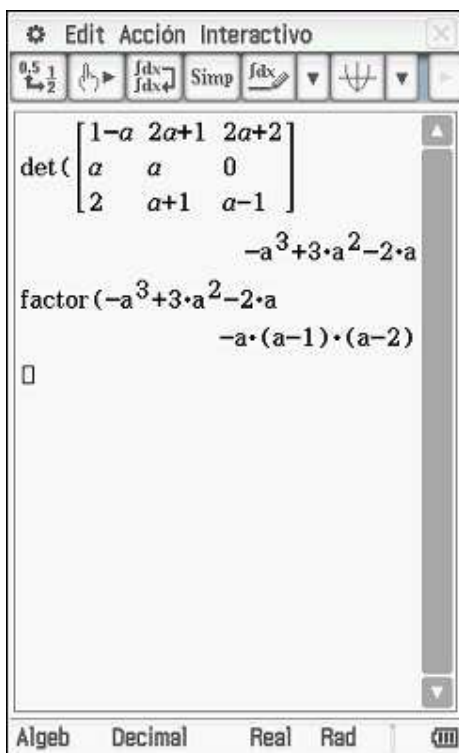
Per tant tenim un SISTEMA INCOMPATIBLE

(no té solució)

Per a que el sistema de partida siga COMPATIBLE DETERMINAT haurà de verificar-se que

$$\text{Rang}(A) = \text{Rang}(\bar{A}) = \text{número d'incògnites} = 3$$

Serà suficient aleshores veure quan $\det(A) \neq 0$

Una vegada fet el determinant de A podem resoldre factoritzant (Ruffini) i trobem les solucions:

$$\begin{cases} \alpha = 0 \\ \alpha = 1 \\ \alpha = 2 \end{cases}$$

La resposta serà per tant:

Si $\alpha \neq \{0,1,2\}$ SISTEMA COMPATIBLE DETERMINAT

2.- Es donen les rectes $r: \begin{cases} x - y + 3 = 0 \\ 2x - z + 2 = 0 \end{cases}$ i $s: \begin{cases} 3y + 1 = 0 \\ x - 2z - 3 = 0 \end{cases}$

Obteniu raonadament escrivint tots els passos del raonament utilitzat:

- El pla paral·lel a la recta s que conté la recta r
- La recta t que passa pel punt $(0,0,0)$ sabent que un vector director de t és perpendicular a un vector director de r i també és perpendicular a un vector director de s
- Esbrineu raonadament si existeix o no un pla perpendicular a s que continga la recta r .

Les rectes ens venen donades com a intersecció de dos plans. Calculem les respectives direccions a partir del producte vectorial dels vectors normals de cadascún.

En $r: \begin{cases} \vec{n}_1 = (1, -1, 0) \\ \vec{n}_2 = (2, 0, -1) \end{cases}$ En $s: \begin{cases} \vec{n}_3 = (0, 3, 0) \\ \vec{n}_4 = (1, 0, -2) \end{cases}$

Tenim $\vec{d}_r = (1, 1, 2)$ i $\vec{d}_s = (-6, 0, -3)$

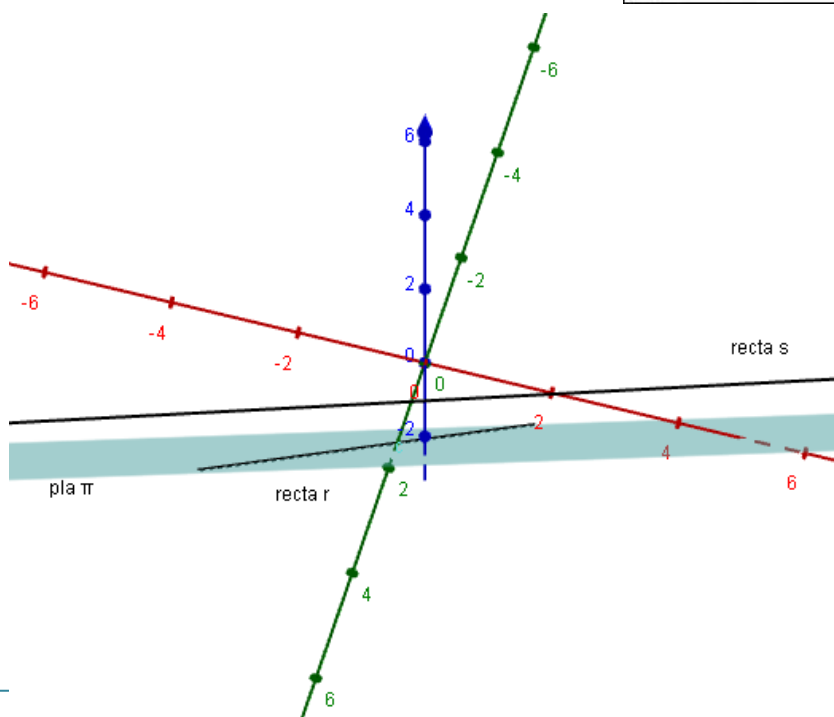
El pla π que busquem conté a la recta r aleshores podem calcular un punt:

Fent $x = 0$ per exemple es té $y = 3$ i $z = 2$

$A = (0, 3, 2) \in \pi$

Calculem qualsevol de les equacions del pla a partir d'aquesta informació: $\pi: -3x - 9y + 6z + 15 = 0$

$\det \begin{pmatrix} i & j & k \\ 1 & -1 & 0 \\ 2 & 0 & -1 \end{pmatrix} = i + j + 2k$
 $\det \begin{pmatrix} i & j & k \\ 0 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & -2 \end{pmatrix} = -6i - 3k$
 $\det \begin{pmatrix} 1 & -6 & x \\ 1 & 0 & y-3 \\ 2 & -3 & z-2 \end{pmatrix} = 0$
 $-3 \cdot x - 9 \cdot y + 6 \cdot z + 15 = 0$

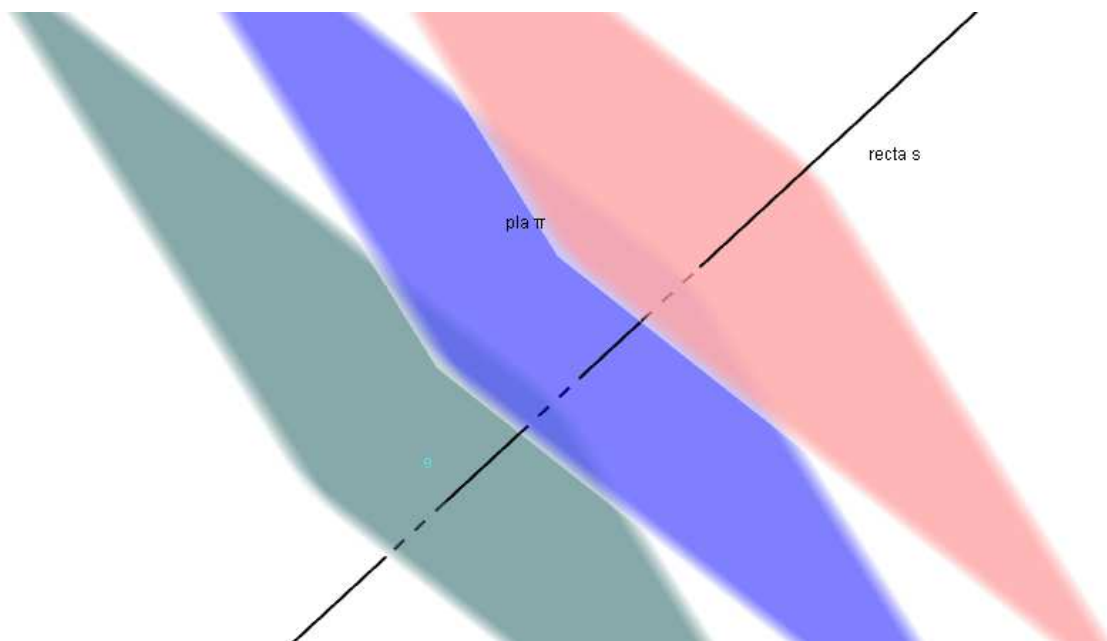
b) Si la direcció de la recta t $\vec{d}_t$ ha de ser perpendicular a $\vec{d}_r$ i $\vec{d}_s$ utilitzarem el producte vectorial:

$$\vec{d}_r \times \vec{d}_s = \begin{vmatrix} i & j & k \\ 1 & 1 & 2 \\ -6 & 0 & -3 \end{vmatrix} = (-3, -9, 6)$$

Podem agafar aquest o un paral·lel simplificat: $\vec{d}_t = (1, 3, -2)$ Com que passa per $O = (0, 0, 0)$:

$$\text{La recta } t: \begin{cases} x = \lambda \\ y = 3\lambda \\ z = -2\lambda \end{cases} \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

c) Els plans perpendiculars a la recta s són de la forma: $\pi: -6x - 3z + D = 0$

Per a que un pla d'aquestes característiques pugui contingre la recta r el seu vector direcció ha de ser perpendicular a $\vec{d}_s = (-6, 0, -3)$

Ho comprovem amb el producte escalar:

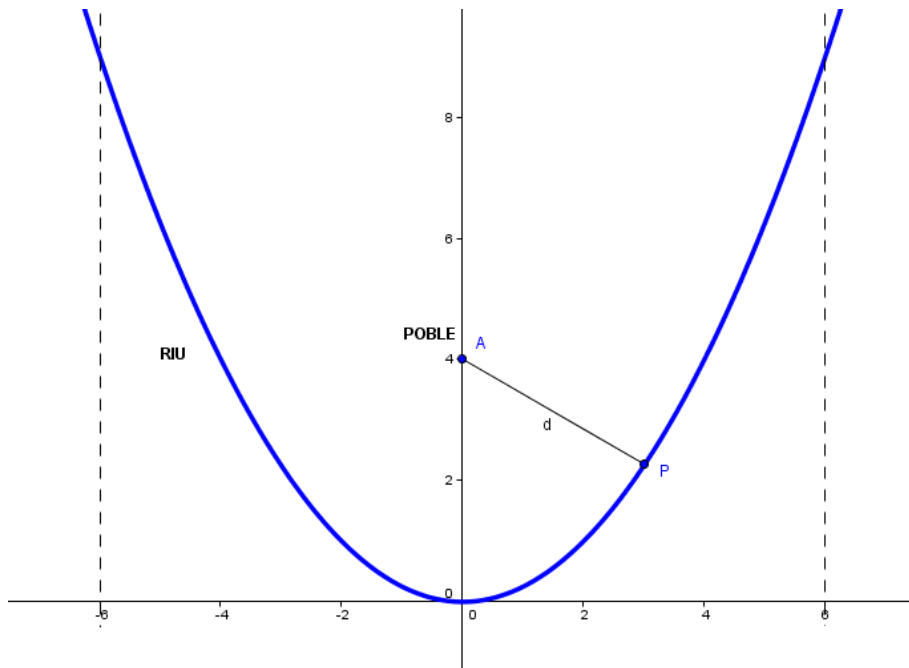
$$\vec{d}_r \cdot \vec{d}_s = (1, 1, 2) \cdot (-6, 0, -3) = -12 \neq 0$$

Aleshores la resposta és que no existeix un pla d'aquestes característiques.

3.- Un poble està situat en el punt $A = (0, 4)$ d'un sistema de referència cartesià. El tram d'un riu situat al terme municipal del poble descriu la corba $y = \frac{x^2}{4}$, sent $-6 \leq x \leq 6$

Obtenui raonadament escrivint els passos del raonament utilitzat:

- Distància entre un punt $P=(x, y)$ del riu i el poble en funció de l'abscissa x de P
- El punt o punts del tram del riu situats a distància mínima del poble
- El punt o punts del tram del riu situats a distància màxima del poble

La distància entre $A = (0, 4)$ i un punt qualsevol $P = (x, y)$ que pertany a la paràbola $y = \frac{x^2}{4}$

ve donat per:

$$A = (0, 4) \quad \text{i} \quad P = \left(x, \frac{x^2}{4}\right)$$

$$d(A, P) = |\overline{AP}| = \sqrt{x^2 + \left(\frac{x^2}{4} - 4\right)^2} = \sqrt{\frac{x^4}{16} - x^2 + 16}$$

Volem calcular el mínim i el màxim d'aquesta funció distància en l'interval $-6 \leq x \leq 6$

Podem utilitzar el seu quadrat que ens resultarà més senzilla.

$$f(x) = \frac{x^4}{16} - x^2 + 16$$

$$f'(x) = \frac{x^3}{4} - 2x$$

Fem derivada primera igual a zero per trobar els punts crítics:

$$\frac{x^3}{4} - 2x = 0 ; x \left(\frac{x^2}{4} - 2 \right) = 0 ; \begin{cases} x_1 = 0 \\ \frac{x^2}{4} - 2 = 0 \end{cases} ; \begin{cases} x_2 = 2\sqrt{2} \\ x_3 = -2\sqrt{2} \end{cases}$$

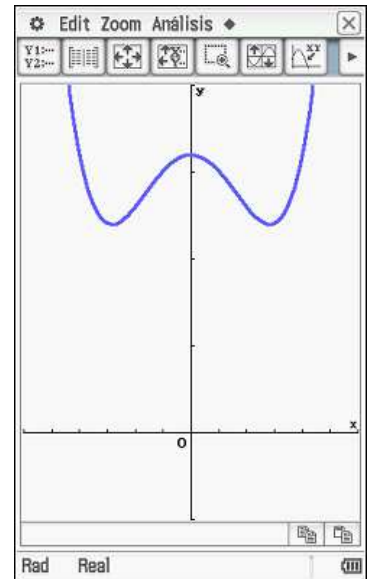
Analitzem la derivada segona en aquests valors trobats:

$$f''(x) = \frac{3x^2}{4} - 2$$

$f''(0) = -2 < 0$ en aquest valor s'alcença un màxim relatiu

$f''(2\sqrt{2}) = 4 > 0$ en aquest valor s'alcença un mínim relatiu

$f''(-2\sqrt{2}) = 4 > 0$ en aquest valor s'alcença un mínim relatiu

Estem treballant a l'interval $-6 \leq x \leq 6$ aleshores com que $f(x)$ continua i acotada en un interval tancat sabem que alcença un màxim i un mínim absoluts que trobarem entre els punts anteriors i els extrems de l'interval de treball.

Calculem per tant el valor de la funció en tots aquets punts (Ja observe a la gràfica que el màxim relatiu no coincideix amb l'absolut)

Edit Acció Interactivo	
Define $f(x) = \frac{x^4}{16} - x^2 + 16$	done
$f(-6)$	61
$f(-2\sqrt{2})$	12
$f(0)$	16
$f(2\sqrt{2})$	12
$f(6)$	61
□	

Màxim absolut en $x = -6$

Mínim absolut en $x = -2.83$

Mínim absolut en $x = 2.83$

Màxim absolut en $x = 6$

Recorda que les distàncies serien justament l'arrel quadrada dels valors numèrics obtinguts ja que havent treballat amb el quadrat del mòdul.

